

ת"פ 15576/08/10 - מדינת ישראל נגד ליאור מזרחי, שלומי דדון

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 15576-08-10 מדינת ישראל נ' מזרחי ואח'

ת"פ 47021-10-12 מדינת ישראל נ' דדון

פ"ל 25-08-14 מדינת ישראל נ' דדון

בפני
בעניין: כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. ליאור מזרחי

2. שלומי דדון

הנאשמים

ב"כ המאשימה: עו"ד נעמה ישראל

ב"כ הנאשם 2: עו"ד חגית רייזמן

גזר דין לנאשם 2

רקע

1. הנאשם 2 (להלן: "**הנאשם**") הורשע על פי הודאתו במסגרת ת"פ 15776-08-10 (להלן: "**התיק העיקרי**") בעבירות של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, החזקת סמים לצריכה עצמית והחזקת סכין בשל כך שביום 24.7.08 סמוך לחצות החזיק הנאשם יחד עם נאשם 1, שתי "סוליות" חשיש במשקל 186.61 גרם, וכן החזיק בכיסו סם מסוג חשיש במשקל 1.7661 גרם נטו. בנוסף החזיק הנאשם בתא הכפפות ברכבו סכין מתקבעת שאורך להבה 7 ס"מ. הכרעת הדין בתיק זה ניתנה ביום 22.10.14 ותוקנה ביום 11.2.18.

2. הנאשם צירף את ת"פ 47021-10-12 (להלן: "**התיק המצורף הראשון**") והורשע בו על פי הודאתו בעבירה של החזקת סמים לצריכה עצמית, בשל כך שביום 27.8.07, סמוך לשעה 3:15 בכביש מספר 1 בירושלים החזיק יחד עם אחר ברכבו סם מסוג קוקאין במשקל 0.2572 גרם נטו וכן החזיק בתחתוניו סם מסוג קוקאין במשקל 0.1670 גרם נטו. הכרעת הדין בתיק זה ניתנה ביום 22.10.14.

3. הצדדים הציגו הסדר טיעון שהתייחס לתיק העיקרי ולתיק המצורף הראשון במסגרתו תוקן כתב האישום בתיק העיקרי, הוסכם כי הנאשם יודה וירשע בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן, יצרף את התיק המצורף הראשון ויוכן בעניינו תסקיר מבחן. עוד הוסכם, כי בכפוף לתסקיר "חיובי", הצדדים יעותרו במשותף לגזור על הנאשם 250 שעות שירות לתועלת הציבור, ארבעה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים על עבירות סמים מסוג פשע ועל עבירות החזקת סכין, 30 ימי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים על עבירות סמים מסוג עוון וקנס בסך 1,500 ₪ שישולם בעשרה תשלומים. עוד הסכימו הצדדים כי אם תסקיר שירות המבחן יהיה "שלילי", יהיה כל צד חופשי בטיעונו לעונש.

4. ביום 8.3.15 הורשע הנאשם על ידי בית משפט השלום לתעבורה, על פי הודאתו, בעבירות נהיגה בזמן פסילה, נהיגה בזמן פקיעת הרישיון ושימוש ברכב ללא פוליסת ביטוח בת תוקף במסגרת פ"ל 25-08-14 (להלן: **"התיק המצורף השני"**), בשל כך שביום 4.8.14, סמוך לשעה 15:35 נהג ברכב פרטי ברחוב האומן בירושלים, ללא רישיון נהיגה, כאשר רישיונו אינו בתוקף מיום 25.4.04 וללא פוליסת ביטוח תקפה, כל זאת לאחר שרישיונו נשלל ממנו בשבעה תיקי תעבורה שונים כשבכל אחד מהם נפסל רישיונו לתקופות שונות.

5. ביום 16.9.15 גזר בית משפט השלום לתעבורה על הנאשם שישה חודשי מאסר בפועל, הפעיל בחופף ובמצטבר עונש מאסר מותנה בן שבעה חודשים שנגזר על הנאשם בתיק קודם, כך שבסך הכל נגזרו על הנאשם עשרה חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו וכן מאסר על תנאי, פסילה בפועל ועל תנאי מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה וקנס בסך 2000 ₪.

6. הנאשם ערער על גזר דינו של בית המשפט לתעבורה. בהחלטתו מיום 26.1.16 בעפ"ת 62268-10-15 ביטל בית המשפט המחוזי את פסק הדין שניתן בעניינו של הנאשם בתיק המצורף השני והורה לצרפו לשני התיקים הנוספים המתנהלים נגד הנאשם, על מנת שיוטל עליו עונש כולל, לאחר שתובא התייחסות שירות המבחן לכלל התיקים.

7. ביום 8.6.16 הרשעתי את הנאשם, על פי הודאתו, בעבירות שיוחסו לו בתיק המצורף השני.

8. לאורך התקופה שחלפה הוגשו בעניינו של הנאשם מספר תסקירי שירות מבחן.

תסקיר ראשון הוגש ביום 23.3.15, בו תואר כי הנאשם נשוי ואב לשני ילדים, עובד כטבח באולם אירועים, בוגר עשר שנות לימוד ושירות צבאי מלא. בתסקיר מתוארת נסיבות חייו של הנאשם ונסיבות משפחתיות שהשפיעו על דרך ההתמודדות שלו בבגרותו עם מצבים שונים, על בחירות שעשה וכן על ביצוע העבירות. לאחר תום שירותו הצבאי הנאשם עבד בעבודות מזדמנות ובהמשך פתח עסק עצמאי שכשל והוביל אותו לפשיטת רגל והסתבכות בהלוואות שניטלו בשוק האפור. בתקופה זו החל לבצע עבירות. הנאשם נישא בגיל 27 ואשתו אינה עובדת בשל מחלה ממנה סובלת ומתקיימת מקצבת הביטוח הלאומי. הנאשם תיאר כי תפקידו כאב המשפחה משמעותי עבורו, ושירות המבחן התרשם, כי ילדיו מהווים גורם מדרבן עבורו לקיום אורח חיים תקין והימנעות ממעורבות בפלילים, על אף שהנאשם מתקשה ליישם זאת בפועל. לנאשם הרשעות קודמות בעבירות רכוש, אלימות סמים

ומרמה והוא נידון בעבר לעונשי קנס, התחייבות, מאסר בעבודות שירות ומאסר מותנה. באותה עת הופנה הנאשם לשירות מבחן בגין התיק המצורף השני ומידת שיתוף הפעולה שלו עם השירות היתה נמוכה. הנאשם טען כי העבירות בוצעו על רקע שימוש בסמים, הימורים וחובות בהם היה נתון, ולדבריו מאז שיקם את חייו. שירות המבחן התרשם מקושי של הנאשם בהצבת גבולות פנימיים להתנהגותו, קושי בקבלת סמכות החוק והיעדר הרתעה מענישה. הנאשם התקשה לקחת אחריות מלאה על ביצוע העבירות נשוא התיק העיקרי והתיק המצורף הראשון, התקשה להתבונן במניעים למעשיו, הודה אמנם כי באותה תקופה נהג להשתמש בסמים עם חבריו, אך הטיל את האחריות על שותפו לעבירות. הנאשם תיאר כי התנסה לראשונה בסמים בגיל 16 והשתמש בסמים לאורך השנים בהזדמנויות חברתיות. עם גיוסו שמר על ניקיון במשך מספר שנים, ובהיותו בן 25 שב להשתמש בסמים מסוג חשיש, כדרך התמודדות עם קשיים בחייו האישיים. ההתרשמות היא כי הסמים נועדו לשמש מפלט מקשייו השונים וכי הנאשם מתקשה לראות את החלקים הבעייתיים שבהתנהגותו ולבחון את המשמעות הרגשית של השימוש בסם עבורו, התקשה לגלות מודעות למצבו ההתמכרותי ותיאר כי אינו חש תלות בסמים ואינו זקוק לטיפול. שירות המבחן הזמין את הנאשם לבצע בדיקות לאיתור שרידי סם. בדיקה אחת לא התקיימה משלא הייתה בידיו תעודת זהות, בבדיקה השנייה נמצאו שרידי סם מסוג חשיש, אולם הנאשם שלל שימוש ולא נתן הסבר מניח את הדעת לתוצאותיה. שירות המבחן מצא כי לנאשם כוחות חיוביים והוא בעל יכולות וכישורים, כמו כן התרשמו כי הוא מבטא מוטיבציה לקיים אורח חיים תקין הנובעת בעיקר מהיותו אב ובעל תחושת מחויבות למשפחתו, אך לצד זאת התרשמו מאדם בעל סף תסכול נמוך, אשר הגבולות בין המותר לאסור מטושטשים אצלו, הוא בעל דימוי עצמי נמוך אך מתאמץ להציג תדמית חיובית של אדם מצליח ומתפקד. שירות המבחן התלבט ביחס להמלצתו ונכתב כי אם בית המשפט רואה לנכון להפנות את הנאשם לאפיק שיקומי, דחית הדיון בארבעה חודשים תאפשר לנאשם להשתלב בהליך טיפולי.

בית המשפט דחה את הדיון בארבעה חודשים על מנת לאפשר לנאשם להשתלב בהליך טיפולי.

9. תסקיר נוסף שהוגש ביום 2.9.15 מתאר, כי במהלך תקופת הדחייה הנאשם לא יצר קשר עם שירות המבחן ולא הגיע לפגישות שאליהן זומן ואף לא פנה ליחידה להתמכרויות לצורך התחלת תכנית טיפול. קצינת המבחן העריכה, שבשל הקושי של הנאשם להכיר בבעייתיות שבהתנהלותו, לשתף פעולה באופן עקבי עם שירות המבחן ולהיות מודע לסיכונים במצבו, יכולתו להיעזר בטיפול מוגבלת. קצינת המבחן המליצה לסיים את ההליך בעניינו של הנאשם ולגזור עליו עונש של מאסר בעבודת שירות.

בית המשפט קיבל את בקשתו של הנאשם ליתן לו הזדמנות נוספת לשתף פעולה עם שירות המבחן, הדיון נדחה והתבקש תסקיר משלים.

10. תסקיר שלישי הוגש ביום 22.12.15 ותואר בו, כי הגם שהנאשם הביע רצון מילולי להירתם להליך הטיפול, פנה ליחידה להתמכרויות וקבע פגישות, הוא לא הוציא את כוונותיו אל הפועל ואף לא מסר בדיקות שתן כשהזמן לעשות כן. שירות המבחן סבר, כי ייתכן שהנאשם חושש באופן בלתי מודע ממשמעות הטיפול, מהחשיפה והמגע עם תכנים מכאיבים וכן מהשלכות השינוי והפסקת השימוש בסמים. לפיכך לא בא שירות המבחן בהמלצה והתבקשה דחיה נוספת למשך ארבעה חודשים.

בית המשפט קיבל את ההמלצה ודחה את הדיון.

11. תסקיר רביעי הוגש ביום 10.4.16 וממנו עולה, כי בתקופת הדחיה הנאשם פנה ליחידה להתמכרויות ונערכה בעניינו תכנית טיפולית. הנאשם שיתף פעולה בתכנית וניכר כי החל לערוך מאמצים לנהל אורח חיים תקין. עוד התרשמו כי במהלך הזמן והטיפול, החל להתמודד עם דפוסי התנהגותו וההתמכרות שלו באופן אותנטי, ואף מסר בדיקות שנמצאו נקיות מסם. יחד עם זאת צוין, כי נדרש הליך טיפולי ממושך וכי להליך המשפטי השפעה משמעותית מדרבנת. שירות המבחן המליץ על דחיית הדיון פעם נוספת בשלושה חודשים על מנת לאפשר המשך הליך שיקום בהתאם לתכנית, ובית המשפט דחה את הדיון.

12. תסקיר חמישי הוגש ביום 6.7.16 ותואר בו כי במהלך תקופת הדחיה התקשה הנאשם להגיע באופן רציף לשיחות הטיפוליות ביחידה להתמכרויות וכן לבדיקות לאיתור שרידי סמים. מרבית הבדיקות שמסר הנאשם יצאו נקיות משרידי סמים, פרט לאחת שבה נמצאו שרידי סם מסוג "קריסטל". הנאשם תלה הקשיים בהגעה לפגישות בצורך לטפל בילדיו ובאשתו וכן בלחץ בעבודה והכחיש כל שימוש בסמים מכל סוג במהלך תקופה זו. שירות המבחן התרשם, כי הנאשם טרם שינה דפוסי התנהגות שמאפיינת מכורים לסמים והוסבר כי הדבר מלמד על קושי של הנאשם לערוך שינוי מהותי בחייו, כאשר מחד גיסא משתף פעולה ומבטא רצון מילולי רצון בשינוי ומאידך גיסא מתקשה לקחת אחריות על חייו ולעמוד בקיום של רצף טיפולי שהוא התנאי הבסיסי לשינוי. שירות המבחן ביקש דחיה נוספת של חמישה חודשים לצורך המשך ניסיון טיפולי, שבסיומו יבוא בהמלצה בעניינו, ובית המשפט נעתר להמלצה ודחה את הדיון.

13. ביום 18.12.16 הוגש תסקיר משלים נוסף, בו תואר כי במהלך תקופת הדחייה, הנאשם התקשה להמשיך ולשתף פעולה, לא הגיע לפגישות שנקבעו עמו לא ענה לשיחות טלפון משירות המבחן וכך נהג גם ביחס לטיפול ביחידה להתמכרות. בכל פעם הנאשם שב וביטא כוונה מילולית להגיע, אולם לא עשה כן ותלה זאת בסיבות שונות. בנוסף הנאשם לא מסר בדיקות לאיתור סמים בעקבות כפי שנדרש ממנו. כשלושה ימים לפני הגשת התסקיר, הגיע הנאשם לשירות המבחן ומסר בדיקה שנמצאה נקיה מסמים, לאחר כשלושה חודשים שבהם נעדר מהבדיקות. שירות המבחן העריך, כי הגעתו של הנאשם לפגישה זו ולבדיקה הייתה חלק מרצונו להציג מצג של שיתוף פעולה לקראת הדיון המתקרב. שירות המבחן תיאר התרשמותו, לפיה הנאשם נוהג באופן מניפולטיבי וכי אינו בעל רמת המוטיבציה הנדרשת להליך טיפול הדורש רמת נכונות ומאמץ גבוהים יותר ואינו בשל בשלב זה של חייו לקשר המאופיין בטיפול עם שירות המבחן. לפיכך לא בא שירות המבחן בהמלצה שיקומית בעניינו של הנאשם, אך בשל מצבו המשפחתי הומלץ להימנע מלגזור עליו מאסר בפועל, ולבדוק התאמתו לבצע מאסר בעבודות שירות לצד מאסר מותנה.

14. בדיון שהתקיים לאחר הגשת תסקיר זה התברר כי בית המשפט המחוזי הורה על צירוף התיק המצורף השני. מאחר והתיק עבר בין מותבים וכלל צירוף של מספר תיקים, כב' השופט גבאי- ריכטר הורה לצדדים להיפגש ולבחון אילו תיקים תלויים ועומדים נגד הנאשם, אילו תיקים צורפו ולקיים ביניהם הידברות במטרה להגיע להבנות. בשל אילוצים שונים, התיק הועבר למותב נוסף ולבסוף הועבר למותב הנוכחי.

משעה שתסקירי שירות המבחן שניתנו בעניינו של הנאשם לא התייחסו לתיק המצורף השני, והמלצתו לא הייתה רלבנטית לאחר צירוף התיק שבו עמד לחובת הנאשם עונש מאסר מותנה בר הפעלה שלא ניתן לרצותו בעבודות שירות, ולנוכח החלטתו של בית המשפט המחוזי בעניין זה, הוריתי לשירות המבחן לערוך תסקיר שיתייחס גם

להחלטת בית המשפט המחוזי.

15. בתסקיר שהוגש ביום 18.9.17 תואר כי לקראת הדיון נערכה פגישה עם הנאשם, שאמר כי הוא ממשיך להתמיד במסגרת התעסוקתית וכי הוא מבין את החשיבות של הטיפול עבורו אך אינו יכול להיעדר מהעבודה לצורך שיחות פרטניות בשירות המבחן. הוצע לנאשם להשתלב בתכנית דומה בשעות הערב, תוך שהובהר כי עליו לשמור על ניקיון מסמים. הנאשם הוזמן והתייצב לבדיקה אך התקשה לבצעה, לדבריו- עקב חשש שנבע מכך שלאחרונה עישן סמים למרות שהצהיר על ניקיון מסמים לאורך חצי שנה. שירות המבחן התקשה להעריך את מצב השימוש בסמים על ידי הנאשם. הנאשם קיבל אחריות מלאה על עבירות התעבורה והסביר כי פעל ללא הפעלת שיקול דעת כאשר הבהיל את אביו שחש ברע לקבלת טיפול רפואי, מבלי שהביא בחשבון שיקולים נוספים, בהם היותו נתון בפסילה. הנאשם ביטא צער על כך ונכונות לשאת בעונש. שירות המבחן התלבט בעניינו של הנאשם, שכן נערכו ניסיונות רבים לשלבו בטיפול אותם לא השכיל לנצל, אך מנגד ההתרשמות היא כי מתפקד באופן עקבי בתחום התעסוקתי והמשפחתי והוא מפרנס יחידי בשל נכותה של אשתו. לפיכך הומלץ על מתן הזדמנות נוספת לשיתוף פעולה עם הליך טיפולי ולשם כך התבקשה דחיה נוספת לשלושה חודשים לצורך בחינת היתכנותו של הליך כאמור, והדיון נדחה לבקשת הצדדים.

16. תסקיר משלים נוסף ואחרון הוגש ביום 30.1.18. בתסקיר תואר כי במהלך תקופת הדחיה הנאשם החל לרצות עונש מאסר בעבודות שירות שנגזר עליו בתיק אחר. הנאשם תיאר בפני שירות המבחן את המעמסה הרגשית והפיסית שהוא חווה סביב רצונו להוות אב משמעותי לילדיו, לפרנס את משפחתו ולהשיב חובות כספיים, תוך שמשלב בין ריצוי עונשו לעבודתו. הנאשם שב וביטא רצון מילולי להתחיל בטיפול פרטני וביטא הכרה בכך שהשימוש בחומרים ממכרים מהווה עבורו מקום מפלט מקשייו. על אף האמור, הנאשם התקשה ליצור קשר עם היחידה להתמכרויות, ניתק קשר עם שירות המבחן, ומתוך הבדיקות שאלהן הוזמן התייצב לשתיים בלבד, כשבאחת מהן נמצאו שרידי סם מסוג חשיש. בהמשך לא התייצב לבדיקות נוספות כפי שנדרש, ותירץ זאת במחויבויות הנוגעות לעבודתו. לפיכך התרשמו שירות המבחן כי הנאשם נעדר מוטיבציה לטיפול וכי אין מקום להמשך מעורבותו של השרות בתיק זה. שירות המבחן סיכם, כי מאז הופנה הנאשם לראשונה לשירות המבחן בשנת 2004 נערכו ניסיונות רבים לשלבו בהליך טיפולי, ללא הועיל. הנאשם לא השכיל לנצל את ההזדמנויות שניתנו לו, חרף הצהרותיו על רצונו בטיפול והוא נעדר כוחות לשתף פעולה באופן כנה עם הליך שיקומי, הדורש מאמץ נפשי ורגשי משמעותי. עוד התרשם שירות המבחן, כי הנאשם מאופיין באמביוולנטיות עמוקה ובקווים מניפולטיביים כאשר מציף במצוקותיו וקשייו על מנת ליצור מצג של רצון בטיפול, אך הדבר נותר בגדר התבטאות מילולית בלבד, שאינה מבשילה לכדי מעשים של ממש. לנוכח ריבוי העבירות וחומרתן המליץ שירות המבחן על הטלת ענישה מוחשת עם גבולות ברורים, וככל שיוטל מאסר בפועל, הומלץ להתחשב בקציבת העונש במצבו המשפחתי המורכב של הנאשם ובכך שלא נפתחו נגדו תיקים נוספים.

17. ב"כ המאשימה ביקשה לקבוע מתחם עונש הולם אחד בגין כל העבירות שבהן הורשע הנאשם, הנע בין עשרה לעשרים וארבעה חודשי מאסר בפועל, ועתרה לגזור עליו שנים- עשר חודשי מאסר בפועל, להפעיל את עונש המאסר המותנה, חציו בחופף וחציו במצטבר, ולגזור על הנאשם בנוסף פסילה בפועל ועל תנאי מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה וחתומה על התחייבות להימנע מעבירה. ב"כ המאשימה הדגישה את חומרת

העבירות ובפרט את העובדה כי הנאשם נפסל פעם אחר פעם מלנהוג, אך בכל זאת סיכן את הציבור במעשיו, וכן את התנהלותו של הנאשם לאורך המשפט.

18. תחילה ביקשה ב"כ הנאשם לדחות את הדיון ולקבל תסקיר משלים לנוכח טענת הנאשם שלא הגיע למפגשים בשירות המבחן בשל מצב רפואי חריג. בקשה זו נדחתה, ואולם בתום שמיעת הטיעונים לעונש אפשרתי להגנה להגיש מסמכים רפואיים התומכים בטענה זו. הוגשו מסמכים רפואיים המלמדים כי בתקופת הדחייה הנאשם עבר טיפול שיניים בעקבותיו ניתנו לו שני ימי מנוחה ובהמשך ניתנו לו ארבעה ימי מנוחה נוספים. מסמך רפואי נוסף שהוגש אינו קריא.

ב"כ הנאשם ביקשה להאריך את המאסר המותנה שתלוי ועומד לחובת הנאשם ולגזור עליו לצד זאת קנס או שירות לתועלת הציבור, תוך שהדגישה את חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות, את העובדה כי הנאשם מתפקד באורח תקין בתחום התעסוקתי ותומך במשפחתו, וכן הדגישה את הנזק שעלול להיגרם למשפחתו של הנאשם אם הוא יישלח למאסר.

19. הנאשם בדברו האחרון תיאר את מצבו הבריאותי והמשפחתי, טען כי מעוניין לבצע מהלך שיקומי, והביע חרטה על עבירות התעבורה תוך שהסביר כי ביצע אותן על רקע מצבו הרפואי של אביו והדחיפות שחש לפנות את האב לטיפול רפואי. הנאשם ביקש שלא לגזור עליו מאסר על מנת שלא תתפרק משפחתו.

מתחמי העונש ההולם

20. הנאשם צירף שלושה תיקים שכל אחד מהם מתאר אירוע שונה ונפרד. שני הצדדים לא ביקשו בטיעוניהם להפריד בין האירועים, והמאשימה אף ביקשה לקבוע מתחם עונש הולם אחד בגין כל העבירות. אין בידי לקבל עתירה זו. בעוד שאל התיק העיקרי והתיק המצורף הראשון ניתן להתייחס כאל אירוע אחד הגם שמדובר בפער זמנים לא מבוטל בין העבירות ובהחזקת סוגים שונים של סמים בכמויות שונות, לא ניתן לעשות כן ביחס לעבירות בתיק התעבורה. מדובר בעבירות מסוג אחר, שנעברו כשבע עד שמונה שנים לאחר שנעברו העבירות בשני התיקים האחרים וללא שום קשר אליהן. על כן אקבע מתחם עונש הולם אחד לתיק העיקרי והתיק המצורף הראשון, ומתחם עונש הולם נוסף לתיק המצורף השני.

21. הערך החברתי אשר נפגע כתוצאה מעבירות סמים הוא הגנה על הציבור מפני נזקי הסמים הכוללים נזקים ישירים של פגיעה בבריאות, ונזקים עקיפים הנובעים מהתמכרות לסמים הכוללים, בין היתר, ביצוע עבירות שנועדו לממן את ההתמכרות.

22. הנאשם החזיק בשתי הזדמנויות שונות סמים מסוגים שונים. באחת ההזדמנויות סם מסוג קוקאין, הנחשב לסם "קשה", אם כי הכמות שהחזיק הנאשם הייתה קטנה ונועדה לצריכה עצמית. בהזדמנות אחרת החזיק הנאשם חשיש, הנחשב לסם "קל", גם בכיסו, בכמות שנועדה לצריכה עצמית, והחזיק יחד עם הנאשם 1 כמות נכבדה- שתי "סוליות", במשקל 186 גרם, שלא נועדו לצריכה עצמית בלבד. מידת הפגיעה של מעשיו של הנאשם בערכים המוגנים על ידי עבירות הסמים היא בינונית.

23. הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מהחזקת הסכין הם הגנה על שלמות הגוף, הביטחון האישי ושלמות הנפש. תכלית העבירה היא למנוע מראש את התממשות הסיכונים הכרוכים בשימוש פסול בסכין. במקרה דנן הנאשם החזיק את הסכין ברכבו ולא על הגוף ומבלי שנעשה בה שימוש לביצוע עבירות אלימות או איומים, ועל כן מידת הפגיעה בערך המוגן היא נמוכה.

24. בחינת הענישה הנוהגת בגין עבירות סמים שנעברו בנסיבות דומות מלמדת כי מגוון העונשים שהוטלו רחב, החל ממאסר מותנה ועד מאסר בפועל לצד רכיבי עונש נלווים. ראו למשל ת"פ (ראשל"צ) 20127-06-11 **מדינת ישראל נ' אברמוב** (פורסם בנבו 2.10.11); ת"פ (שלום פ"ת) 24156-11-12 **מדינת ישראל נ' גבריאלי** (פורסם בנבו 16.1.13); בת"פ (רמ') 24068-12-11 **מדינת ישראל נ' שמייב** (פורסם בנבו 11.12.13); ת"פ (ב"ש) 50987-05-13 **מדינת ישראל נ' בראונשטיין** (פורסם בנבו 11.7.13); ת"פ (חדרה) 7439-06-10 **מדינת ישראל נ' מוסרי** (פורסם בנבו 2.2.11).

25. בחינת מדיניות הענישה בעבירת החזקת סכין מלמדת כי ככלל הוטלו על נאשמים שביצעו עבירה זו בנסיבות דומות עונשים הכוללים רכיב מוחשי של מאסר בפועל או בעבודות שירות, לצד רכיבי ענישה נלווים. ראו למשל רע"פ 2932/08 **מרגאן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 12.6.08); רע"פ 322/15 **ג'נאח נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 22.1.1); רע"פ 9400/08 **מועטי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 20.11.08); רע"פ 242/07 **אולימבוב נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 11.1.07).

26. לנוכח האמור לעיל מתחם העונש ההולם את העבירות שבוצעו בתיק העיקרי ובתיק המצורף הראשון נע בין שישה חודשי מאסר בפועל, שיכול וירוצו גם בעבודות שירות לבין שמונה- עשר חודשי מאסר בפועל, לצד, מאסר מותנה ובמקרים המתאימים גם קנס ופסילה מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה.

27. הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע עבירות התעבורה בתיק המצורף השני הם שמירה על ביטחונם של המשתמשים בדרך, נהגים והולכי רגל. הנאשם נהג ללא רישיון נהיגה לאחר שרישיונו נפסל מספר לא מבוטל של פעמים קודם לכן, העמיד בסיכון את הציבור ואת עצמו ונהג ללא ביטוח.

28. אשר לחומרה הרבה שיש בנהיגה ברכב בזמן פסילה, יפים דבריו של כב' השופט (כתוארו אז) רובינשטיין ברע"פ 655/11 **ישראלי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 17.1.11):

"עבירות נהיגה בפסילה ללא ביטוח וללא רישיון, יש בהן לא רק דופי פלילי, אלא אף מוסרי כפול: הסיכון המובהק לעוברי דרך (וגם לנוהג עצמו), וזו עיקר, וכן קשיים במימוש פיצויים בעקבות תאונות דרכים אם אלה יקרו חלילה בעת נהיגה כזאת [...] ומכל מקום הטלתם על קופת הציבור."

29. בגזר הדין שניתן בעניינו של הנאשם בפ"ל 25-08-14 ביום 16.9.15, סקר בית המשפט את מדיניות הענישה הנוהגת בפסיקה בגין עבירות התעבורה שביצע הנאשם, ואין מקום לחזור על הדברים.

30. לנוכח מידתה הגבוהה של הפגיעה בערכים המוגנים שיש במקרה דנן, מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם מתחיל משישה חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ומגיע עד לעשרים וארבעה חודשי מאסר בפועל, לצד רכיבי ענישה נוספים ובהם מאסר מותנה, קנס, פסילה מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה ופסילה על תנאי.

העונשים המתאימים לנאשם

31. הנאשם בן 38. לחובתו עבר פלילי מכביד הכולל שמונה הרשעות קודמות בעבירות מרמה, אלימות, פגיעה בסדר הציבורי, רכוש וסמים.

32. בגזר הדין שניתן בתיק המצורף השני צוין כי לנאשם עבר תעבורתי מכביד ביותר, ואולם גיליון הרישום התעבורתי לא הוגש לי ואף לא מצוי בתיק בית המשפט. על עברו התעבורתי של הנאשם ניתן ללמוד מתוך עובדות כתב האישום שבו הודה בתיק המצורף השני, המציין את דבר קיומן של שבע הרשעות קודמות בתחום התעבורה בגין נפסל הנאשם מנהיגה, וכן מתוך גזר הדין בפ"ל 8354-01-11, שבו הוטל על הנאשם עונש מאסר מותנה בן שבעה חודשים, שהוא בר הפעלה בתיק הנוכחי. העתק גזר הדין הוגש על ידי המאשימה לאחר תום שמיעת הטענות לעונש.

33. כתב האישום בתיק העיקרי הוגש כשנתיים ימים לאחר ביצוע העבירות וכתב האישום בתיק המצורף הראשון הוגש כשלוש שנים לאחר ביצוע העבירות. מאז ביצוען של העבירות בתיקים אלה חלף כעשור שנים. לא ניתן הסבר כלשהו, ממילא לא כזה שיש בו כדי להניח את הדעת לשיהוי המשמעותי בהגשת כתבי האישום. עם זאת, לחלוף הזמן יינתן משקל מועט בלבד לנוכח העובדה שהזמן הרב שחלף מאז שהוגשו כתבי האישום ועד לסיום ההליכים רובץ לפתחו של הנאשם, אשר התחמק מההליך המשפטי, נמנע מלהתייצב לדיונים עד שנדרשו צווי הבאה והחלטות בדבר התליית ההליכים. חודשים רבים נוספים חלפו כדי לאפשר לנאשם שוב ושוב להשתלב בהליכים טיפוליים, בעוד שבדיעבד התברר כי חלקו של הנאשם בהליך זה הסתכם בהבעת רצון מילולית להשתלב בו-הא ותו לא, ומאחורי הצהרתו לא עמדה כל כוונת מימוש כנה. הנאשם שב וביקש את רחמי בית המשפט במתן הזדמנויות נוספות לשתף פעולה עם שירות המבחן וגורמי הרווחה, ואף אני התרשמתי, כפי שהתרשם שירות המבחן כי הנאשם נהג בעניין זה באורח מניפולטיבי. כך למשל, בדיון האחרון שב הנאשם וביקש הזדמנות נוספת לשתף פעולה עם שירות המבחן, תוך שטען כי חוסר שיתוף הפעולה במהלך תקופת הדחייה האחרונה נבע ממחלה ממנה סבל ומטיפול רפואי שנזקק לו. טענות אלה סותרות את טענות הנאשם לפני שירות המבחן, לפיהן נמנע מלשתף פעולה כי היה עסוק בעבודתו, וסותרות את העובדה כי הנאשם החל לרצות בתקופה זו עונש של עבודות שירות בתיק אחר. האישורים הרפואיים שהוגשו מלמדים כי המחלה שעליה דובר הייתה למעשה טיפול שיניים בגינו ניתנו לנאשם ימי מחלה ספורים.

34. הזדמנויות השיקום שהוצעו לנאשם על ידי שירות המבחן לא נוצלו על ידו. הנאשם התקשה לקחת אחריות על ביצוע העבירות בתיק העיקרי ובתיק המצורף הראשון, ובעיקר התקשה לראות בעייתיות בהתנהלותו, לרבות סביב השימוש בסמים. הנאשם לא התייצב לבדיקות רבות שאליון הוזמן, לא התייצב למפגשים עם קצינת המבחן והעובדת הסוציאלית, וחלק מהבדיקות שאליון כן התייצב לימדו כי הוא מוסיף להשתמש בסמים.

אין זה מצב שכיח שבו שירות המבחן נואש מניסיונות טיפול בנאשמים הזקוקים לשינוי ושיקום באורח חיים. הניסיון השיפוטי מלמד, כי שירות המבחן נוהג במידת הרחמים ומבקש למצות כל בדל של סיכוי לטיפול שיוביל לשינוי באורחות חיים שוליים. במקרה דנן קצה גם סבלנותו של שירות המבחן, אשר הביע עמדתו לפיה הנאשם נטול הכוחות והמוטיבציה הנדרשים לערוך שינוי בחייו. עמדה זו מקובלת עלי ומחייבת שקילת שיקולים של הרתעת היחיד.

35. נסיבות חייו האישיות של הנאשם מורכבות והוא נושא נטל משמעותי בגידול ילדיו, בפרנסת משפחתו והוא אף סועד את אשתו הסובלת מנכות. המציאות מלמדת כי ישנם אנשים העושים שימוש קבוע בסמים, ולצד זאת מצליחים לקיים שגרת חיים מתפקדת במישור התעסוקתי או המשפחתי. אין בכך כדי ללמד שמדובר באורח חיים נורמטיבי, אלא בשגרה הרצופה סכנות הנובעות מביצוע פעולות יומיומיות לצד שימוש קבוע בסמים. הדברים נכונים ביתר שאת בעניינו של הנאשם, אשר המשיך לנהוג ברכב, פעולה מסוכנת מטבעה, לצד השימוש בסמים, והגם שנפסל מנהיגה. עונש מאסר מותנה מכביד מאד לא הרתיע את הנאשם מלשוב ולבצע עבירה זו, שיש בה סכנה גדולה לציבור, ועל כן חובה על בית המשפט לשקול שיקולים של הגנה על הציבור מפני הנאשם.

36. אני ערה לכך שגזירת עונשים בתוך מתחם העונש ההולם תפגע במשפחתו של הנאשם, ואולם אין בעובדה זו כדי להוות שיקול מכריע שיאיין את יתר שיקולי הענישה.

37. מצאתי לגזור על הנאשם עונשים נפרדים בגין כל אחד מהאירועים.

38. לנוכח מכלול הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות אשר נמנו לעיל, מצאתי למקם את עונשו של הנאשם בגין העבירות נשוא התיק העיקרי והתיק המצורף הראשון, בחלקו האמצעי של מתחם העונש ההולם, ואני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. עשרה חודשי מאסר בפועל בניכוי יום מעצר בתאריך 24.7.08.

ב. ארבעה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר שלא יעבור עבירה של החזקת סכין או עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] התשל"ג-1973 למעט החזקה לצריכה עצמית וכלים.

ג. חודש מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר שלא יעבור עבירה של החזקת סמים לצריכה עצמית או כלים לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] התשל"ג-1973.

39. התיק המצורף השני צורף על ידי בית המשפט המחוזי לתיק העיקרי, על מנת לבחון את שילוב ההליכים בו בהליכי השיקום שעמדו על הפרק באותה עת. משעה שהליכים אלה כשלו, לא ראיתי מקום לשנות מעיקר העונשים שנגזרו על הנאשם מלכתחילה על ידי בית משפט השלום לתעבורה, ואני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. שישה חודשי מאסר בפועל.

ב. עונש המאסר המותנה בן שבעה חודשים שנגזר על הנאשם בפ"ל 8354-01-11 יופעל כך ששלושה חודשים מתוכו ירוצו בחופף לעונש המאסר שנגזר וארבעה- במצטבר לו.

בגין התיק המצורף השני הנאשם ירצה בסך הכל עשרה חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו מאחורי סורג ובריח.

ג. שישה חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר, שלא ינהג בזמן פסילה או ללא רישיון נהיגה בתוקף מעל 6 חודשים או ללא רישיון נהיגה מתאים לסוג הרכב.

ד. פסילה מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה למשך 12 חודשים שיחלו ביום שחרורו ממאסרו ויצטברו לכל עונש פסילה אחר שנגזר עליו.

ה. פסילה מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה למשך 18 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר והתנאי הוא שלא ינהג בזמן פסילה או ללא רישיון נהיגה בתוקף מעל שישה חודשים או ללא רישיון נהיגה מתאים לסוג רכב.

ו. קנס בסכום 2,000 ש"חאו עשרה ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 1.6.18.

40. משעה שנגזרו על הנאשם עונשי מאסר נפרדים בגין כל אחד מן האירועים, יש לקבוע את מידת החפיפה ביניהם. לנוכח מגוון העבירות שביצע הנאשם והתנהלותו לאורך ההליך ואל מול שירות המבחן, עמדתה העונשית של המאשימה מקלה עם הנאשם, ואולם לא ראיתי להחמיר עמו מעבר לעמדה זו. לפיכך אני מורה כי עונש המאסר הכולל בן עשרה חודשים שנגזר על הנאשם כאמור בסעיף 39(ב) לעיל ירוצה כך שארבעה וחצי חודשים ממנו ירוצו בחופף לעונש המאסר שנגזר על הנאשם בסעיף 38(א) לעיל, וחמישה וחצי חודשים במצטבר לו.

בסך הכל ירצה הנאשם בגין שלושת התיקים שצירף חמישה- עשר וחצי חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו.

41. הסמים והסכין יושמדו.

42. המזכירות תעביר העתק גזר הדין לשירות המבחן.

43. זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ל' ניסן תשע"ח, 15 אפריל 2018, בנוכחות הצדדים.